

studenca njene božanske nadarjenosti, kakor nam pričajo ne samo vsi leposlovnji češki listi, ampak tudi obširne zbirke pesmi, katere je na svetlo dala še posebe. Ni nam namei v tem kratkem spisu naštevati jih, zado-
stuje naj, da vse smatra češki narod kot najdražje svoje premoženje.

V prozi objavlja estetične in literarne studije. Povsod se kaže kla-
sična popolnost oblike, čarobna lepota jezika, kar je vse dokaz njenega
globokega duha in — rekel bi — naravne marljivosti. Svoje znanje polj-
skega in angleškega jezika je vporabila za prestave. Po njenem trudu je
obogatelo češko slovstvo s prestavo nedosežnega eposa „Pan Tadeusz“ od
Ad. Mickiewicza in „Childe - Harolda“ in lorda Byrona“.

Tudi za mladino je spisala veliko spisov prave vrednosti, v katerih
se vidi redko izgojiteljevalno znanstvo. V vseh enakih spisih si slavna
pisateljica prizadeva vsaditi v rahla srca mladine ljubezen do respice in
do domovine.

Vso svojo skrb in trud pa je posvetila „Ženskim listom“, katerim
je od njih obstanka leta 1875. urednica; v tem listu se prav za prav
spoznava, kar zamore češka navdušena žena.

Radi vsega tega je Eliška ljubimka vsega češkega naroda brez iz-
jeme. Njeno delovanje je venčano z nevenljivo laboriko nevmrljivosti. V
hvalažnem spomniu vsega češkega naroda je z neizbrisljivimi črkami za-
pisano slavno ime: Eliška Krásnohorská.

Par odkritosrčnih besedij o — salonskem vedenji.

Bodi zamera na desni in na levi. — Kdor je sam razjarjen v tru-
šču in vrišču, ta morda niti ne zapazi, ako ga premaga strast, a kdor od
daleč in z mirno krvjo ogleduje, temu so očite neprilike in neprimernosti.
In zato naj — ako morda tudi „brez upa zmage“ — prosim in svarim
rojake, naj nikdar ne pozabljajo, da so v najkrutejšem boju, i v največjih
stvarnih nasprotstvih — vendar lahko dostojni do svojega nasprotnika. —
Izgovor, da se i drugod dogajajo neprimernosti, ne velja; se moram mar
res i jaz pomazati, ako to store drugi? A poglejmo le nekoliko na naše
politično življenje. Kaj so največji argumenti v pobijanje nasprotnika, —
mar kaj družega nego navadne poulične psovke! Ozrimo se na literarno
polje. Kako hoče kritika dokazati neveljavnost kakega dela — nego z
osebnimi napadi in sramotenji? — Jaz tu ne gledam ni na desno, ni na
levo, jaz ne krivicim niti klerikalcev, niti liberalcev, niti ne srednje
stranke; jaz ne grajam niti idealistov, niti realistov, niti med obema la-
virajočih piscev, — jaz se obračam do vseh z jednako prošnjo, opustite to
grdo, nevredno razvado; bodite salonski, bodite dostojni v vsakem oziru!

Slovensko ženstvo pa po svoje lahko mnogo pripomore v dosego te želje. Saj je znano, kako ono blaži vse navade občevanja. Toliko barbarski menda vsaj še niso naši ljudje, da bi se temu uplivu ustavljali, da bi ga prezirali in zanemarjali. In zato morda ni odveč, ako v „Slovenki“ opozorim na to veliko rano v našem javnem življenju in se od slovenskega ženstva nadejam celitve in ozdravljenja naših publicističnih razmer.

Na Dunaji, decembra 1897.

F. G.

Književnost.

Nova doba. List zjedinjene hrvatske, srbske in slovenske mladine za književnost, politiko in socijalna vprašanja.

„Nova doba“ je le nadaljevanje „Hrvatske misli“, a program, naloga „Nove dobe“ je širja, težja, ker ta ne bode organ enemu delu hrvatske mladine, ampak organ hrvatskim, srbskim in slovenskim dijakom.

List „Nova doba“ bode izhajal, kakor „Hrvatska misao“ tudi v Pragi, početkom vsacega meseca ter stal za vse leto 3.50 gld. s pošto 3.60; za dijake, delavce in male obrtnike pa 2.50 s pošto 2.60. Posamezne številke po 35 nvč., za dijake 25.

Prvi zvezek tega lista je izšel ter prinesel sledečo vsebino: Nova doba. — Hrvatski ideali. — Srpska narodno-cerkvena avtonomija. — Položaj in zadača Slovencev. — O kritici. — O socijalnom pitanju. — Vuk in Kopitar, — Malo odgovora. — Zemljoradničke zadruge u Srbiji. Dopisi: iz Zagreba, Graca, Budimpešte. — Bilježke.

Vsak Slovan, osobito Jugoslovan mora se veseliti na toliki delavnosti naših dijakov. Hrvat in Srb, ki sta se smrtno sovražila še pred kratkim, podajata si sedaj roko v bratsko slogo, seveda so to sedaj dijaki, a upamo, da ta lepa, vse hvale vredna sloga preide od njih tudi v narod. In ti dijaki, ti studijozji postanejo v kratkem uradniki, preidejo v javnost in Bog daj, da bi mislili vse svoje življenje tako, kakor mislijo in pišejo sedaj!

Od teh nadepolnih naših mladeničev imam tu -le dva taka zbornika, v katerih sledi hrvatskemu spisu slovenski, slovenskemu srbski a temu zopet hrvatski itd.

Dal Bog, da bi se ta književna zveza razširila tudi v širše občinstvo, med ljudstvo samo, da bi i ono vender spoznalo, da smo le en narod, da moramo biti torej „enega duha in ene misli“.

„Nova Nada“. Izšel je 3. in 4. zvezek tega zbornika zabave i pouka.

„Nova Nada“ je jako raznovrstna, osobito je bogata v ocenah in